

Први билатерални самит Европске уније (ЕУ) и Јерменије почео је данас у Јеревану, јавља званична јерменска агенција Арменпрес.

Премијер Јерменије Никол Пашињан поздравио је председницу Европске комисије Урсулу фон дер Лајен и председника Европског савета Антонија Кошту на церемонији у Председничкој палати.

Пре почетка самита, Пашињан ће одржати састанак са политичким руководством ЕУ.

Самит прати осмо по реду окупљање Европске политичке заједнице (ЕПЗ), које је јуче окупило десетине европских лидера у јерменској престоници.

Они су разговарали о томе како да ближе сарађују и координишу акције ради јачања демократије, боље повезаности и економске и енергетске безбедности.

"Данашњи сусрет, у овом региону, показује да европски начин рада – дипломатија, мултилатерализам и поштовање међународног права – даје резултате, доноси мир", рекао је Кошта, који је са Пашињаном копредседавао окупљањем ЕПЗ.

Односи Јерменије са Русијом, њеним дугогодишњим савезником, захладнели су од 2023. године, када је суседни Азербејџан након офанзиве у потпуности повратио регион Нагорно-Карабах.

Званични Јереван је тада био незадовољан реакцијом Организације договора о колективној безбедности (ОДКБ), међународног војног савеза у којем се осим Јерменије налазе Русија, Таџикистан, Белорусија, Казахстан и Киргизија.

Осим посредовања у преговорима Јеревана и Бакуа, Русија није преузела активнију улогу, што су јерменски власти очекивале, а остале земље ОДКБ нису се активно укључиле у заустављање сукоба.

ЕУ и Јерменија усвојили заједничку декларацију на првом самиту у Јеревану

Декларација, која је данас усвојена на самиту у Јеревану, потврђује стратешко партнерство Европске уније (ЕУ) и Јерменије, са фокусом на подршку демократским реформама, људским правима, владавини права и суверенитету Јерменије, као и јачању економске и инфраструктурне сарадње, објавила је ЕУ.

"Поново потврђујемо да будућност Јерменије мора бити одређена слободно и демократски од стране њених грађана", навели су.

Посебан акценат стављен је на безбедност и одбрану, укључујући сарадњу у борби против хибридних претњи, мисију ЕУ у Јерменији, као и пружање помоћи у вредности од 30 милиона евра за унапређење интероперабилности Оружаних снага Јерменије.

У економији и инфраструктури, декларација предвиђа инвестиције ЕУ у вредности од 2,5 милијарди евра у оквиру стратегије Глобална капија, развој транспорта, енергије, дигиталних мрежа и јачање регионалне повезаности. Такође, ЕУ и Јерменија ће унапредити сарадњу у дигиталној економији, вештачкој интелигенцији, полупроводничкој технологији и високоперформанском рачунарству.

Декларација укључује и напредак у визној либерализацији, јачању сарадње са ЕУ агенцијама (Еуропол, Еуроџуст, Фронтекс), као и у науци, образовању и култури кроз програме попут Ерасмус+, Хоризон Европа, Креативна Европа и ЕУ4Јоутх.

На међународном плану, декларација потврђује подршку ЕУ миру и стабилности у региону, укључујући нормализацију односа Јерменије са Азербејџаном и Турском, и позива на свеобухватни, праведни и трајан мир у Украјини.

Самит и усвојена декларација представљају значајан корак ка дубљем партнерству, миру и просперитету у Јужном Кавказу и јачању веза између Јерменије и ЕУ, оценили су.

Кошта: Први самит ЕУ и Јерменије важан историјски тренутак

Председник Европског савета Антонио Кошта оценио је да је први самит ЕУ и Јерменије, који се данас одржава у Јеревану, важан историјски тренутак.

"Ово шаље јасну поруку о томе како ЕУ жели да се ангажује са Јерменијом", рекао је он на отварању.

Кошта је истакао да Јерменија тренутно доживљава нови замах мира и консолидације

демократског система, што, према његовим речима, представља идеалну прилику за јачање билатералних односа са Европском унијом.

Посебан акценат ставио је на заједничке иницијативе у области одбране и борбе против хибридних претњи, укључујући и мисију ЕУ која има за циљ јачање демократске отпорности Јерменије.

"То представља опипљив знак наше заједничке посвећености решавању заједничких изазова. И наравно, за нас је веома важно да заштитимо слободу јерменског народа да сам бира своју судбину. Можете рачунати на нас да ћемо заједно радити и развијати нашу заједничку судбину", додао је.

ЕУ, истакао је, види Јерменију као стратешког партнера у Јужном Кавказу, али и као важну карику у повезивању Европе са Каспијским морем и Централном Азијом.

Европска комисија и председница Урсула фон дер Лајен фокусираће се на конкретне резултате самита, са циљем да се кроз стратешко партнерство граде мир и просперитет за Јерменију и Европу у целини, закључио је.

(Бета)